

- Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013:** *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2018:** *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Goláňová, P. 2013:** Časně laténské osídlení na Moravě. Rkp. disertační práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Dostupné také z: <https://theses.cz/id/mu50xd/>.
- Kováčik, P. 1998:** *Záblacany, zaniklá středověká ves na Uherskohradištsku a její postavení ve vývoji středověkého osídlení na Moravě I., II.* Rkp. magisterské práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.
- Kováčik, P. 1999:** Záblacany, jejich ekonomika a služební organizace, aneb Odpovědi a otázky. *Archeologica historica* 24, 81–89. Dostupné také z: <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/140323>.
- Salaš, M. 2005:** *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I.* Brno: Moravské zemské muzeum.
- Trávníčková, B. P. 2014:** *Laténské osídlení Polešovic v polohách „Torštot“ a „Nivy“ (výzkumy Slovákého muzea z 60. - 70. let 20. století)*. Rkp. bakalářské práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/f9riv/?lang=cs>.
- Vlasatíková, P. 2001:** *Časně laténské osídlení lokality Polešovice – „Nivy“ (okr. Uherské Hradiště)*. Rkp. seminární práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.
- Vlasatíková, P. 2003:** Časně laténské osídlení lokality Polešovice – „Nivy“ (okr. Uherské Hradiště). *Pravěk* Nová řada 12/2002, 153–186.

Summary

In 2021, over 1,200 settlement features were excavated on the motorway route near Polešovice – “Nivy” field (Uherské Hradiště District), among which residential and production features from the turn of the Early and Late Iron Age dominate. In some of them, evidence of specialised production focused on processing

amber were found. The site was again used more intensively in the Early and Late La Tène periods (Fig. 12, 13).

Marek Lečbych, Miroslav Popelka, Martin Paulus, Radka Popelková

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

„Díly“, parc. č. 282/11.

Doba laténská. Ojedinelý artefakt, sídliště. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4640944N, 17.4235528E

V roce 2014 nalezl spolupracovník Muzea Komenského v Přerově, p. o., Z. Brázda v trati „Díly“ na katastru Předmostí torzo zdobeného bronzového náramku z doby laténské. Místo nálezu se nachází na parcele č. 282/11, která leží na hraně svahu, na rozhraní tratí „Díly“ a „Hejnice“ poblíž polní cesty v sousedství zahrádkářské kolonie. Jedná se o strategickou polohu nad výrazným ohybem staré říční terasy řeky Bečvy při jihozápadním ústí Moravské brány. Nadmořská výška místa nálezu činí 223 m.

Nalezeným předmětem je zlomek ženského kruhového šperku, z kterého se dochovala zesílená středová část s nápadnou plastickou výzdobou zdůrazněnou na bocích esovitými motivy. Od zesíleného středu vybíhají na obě strany části těla náramku zdobené hustým příčným žebrováním (obr. 14). Konce kruhového šperku se nedochovaly.

Délka dochované části náramku má 75 mm. Šířka zesílené plasticky zdobené části je 8,1 mm. Průměr těla činí 3,1 mm. Hmotnost torza předmětu činí 7,9 g. Povrch předmětu je pokryt zelenou oxidační patinou.

V rámci relativní chronologie doby laténské lze exemplář torza náramku z Předmostí datovat rámcově do stupně LT B1 na základě kombinace použitých výzdobných motivů, které lze najít u kruhových šperků pocházejících z plochých keltských pohřebišť na Moravě (Čižmář 1975, 422; Čižmářová 2017).

Doklady osídlení lokality „Díly“ a „Malé Předmostí“ na katastru přerovské místní části Předmostí v době laténské prokázaly již dříve výsledky povrchových sběrů realizovaných Z. Schenkem

Obr. 13. Polešovice. Celkový pohled na plochu výzkumu v prosinci 2021. Foto Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Fig. 13. Polešovice. Excavated area in December 2021. Photo by the Institute for Archaeological Heritage Brno.

Obr. 14. Přerov – Předmostí. Torzo bronzového náramku. Foto Z. Schenk, kresba P. Holcová.

Fig. 14. Přerov – Předmostí. Fragment of the bronze bracelet. Photo Z. Schenk, drawing by P. Holcová.

v 90. letech 20. století. Osídlení se koncentrovalo především poblíž hrany říční terasy. Vedle nálezů fragmentů laténské keramiky z orbou narušených výplní sídlištních objektů pochází z lokality zlomky dvou skleněných náramků a torzo železné spony (Schenk 1999; 2001; 2002, 373, obr. 3). V roce 2016 bylo v rámci preventivní detektorové prospekce na lokalitě zachráněno torzo keltského bronzového kroužku s kuličkovitými nálitky (Schenk, Komínek 2021).

V souvislosti s výstavbou trasy Dálnice D1, stavby 0136 Říkovice–Přerov, kde v letech 2018–2021 probíhal záchranný archeologický výzkum Archeologického centra Olomouc, byla odkryta část laténského sídliště a rovněž doloženy sporadické stopy keltských funerálních aktivit (Hadrava 2018; 2019; Kalábek 2019, 241; Tajer 2021).

Literatura

- Čižmář, M. 1975: Relativní chronologie keltských pohřebišť na Moravě. *Památky archeologické* LXVI(2), 417–437.
- Čižmářová, J. 2017: *Keltská pohřebišť na Moravě. Okresy Hodonín, Kroměříž, Olomouc, Opava, Prostějov, Přerov, Uherské Hradiště a Zlín*. Brno: Moravské zemské muzeum.
- Hadrava, V. 2018: Prozatímní stav poznání laténského osídlení v trati „Malé Předmostí“ (okr. Přerov). In: M. Kršková, J. Peška (eds.): *Ročenka 2017*. Olomouc: Archeologické centrum v Olomouci, 120–128.
- Hadrava, V. 2019: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 60(1), 240–241.
- Kalábek, M. 2019: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 60(1), 241.
- Schenk, Z. 1999: Přerov II – Předmostí (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 39 (1995–1996), 351.

Schenk, Z. 2001: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 42, 180–181.

Schenk, Z. 2002: Předmostí dosud nezkoumané. *Pravěk Nová řada* 11/2001, 371–379.

Schenk, Z., Komínek, M. 2021: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 62(1), 279–280.

Tajer, A. 2021: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 62(1), 280.

Summary

In 2016, a fragment of a La Tène decorated bracelet (Fig. 14) was found during a metal detector survey in Předmostí near Přerov – “Díly” field (Přerov District). The bracelet can be dated to the LT B1 level.

Zdeněk Schenk, Zbyněk Brázda

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov) „Malé Předmostí“, parc. č. 633/56.

Doba halštatská. Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4677378N, 17.4270308E

V roce 2016 nalezl archeolog Muzea Komenského v Přerově, p. o., během preventivní detektorové prospekce v trati „Malé Předmostí“ na katastru Předmostí bronzovou šipku z pozdní doby halštatské (obr. 15). Místo nálezů se nachází na severním okraji parcely č. 633/56, poblíž komunikace vedoucí z Přerova II – Předmostí do obce Rokytnice. Jedná se o strategickou polohu v místě staré říční terasy na pravobřežní straně řeky Bečvy při jihozápadním ústí Moravské brány. Nadmořská výška zarovnaného povrchu se zde pohybuje okolo 224 m.

Bronzová trojbřítá šipka má mezi jednotlivými břity rovnou bázi, přičemž tulejka se nachází uvnitř hrotu. Dva ze tří břitů jsou směrem ke špičce hrotu mírně prohnuty. Celková délka projektilu je 24 mm, maximální šířka mezi břity činí 9,2 mm. Průměr tulejky je 5 mm a váha šipky činí 2,35 g. Povrch předmětu je pokryt zelenou patinou, přičemž místy jsou patrné korozní produkty oxidů železa, které mohly vzniknout v důsledku dlouhodobého kontaktu bronzového hrotu s železným předmětem.

Trojbrýť hrot s vnitřní tulejkou z Předmostí lze přiřadit k typu I 2b dle členění A. Kozubové (2013). Z chronologického hlediska spadá do II. (mladšího) horizontu výskytu obdobných nálezů východního typu, fáze Ha D2–D3 (Klápa 2016, 97).

Jedná se o první známý případ tohoto specifického typu nálezů z katastrálního území Předmostí. Obdobný nejbližší nález trojbrýťového hrotu pochází z polykulturní archeologické lokality situované na levobřeží řeky Bečvy v poloze „Nad Lukami“ na katastru přerovské místní části Kozlovice u Přerova (Schenk, Smíšek 2021). Vzájemná vzdálenost obou poloh je přibližně 4,9 km. Oba nálezy reprezentují prozatím sporadické doklady aktivit tzv. nomádků kultur doby halštatské během 2. poloviny 6. století až 1. poloviny 5. století př. Kr. při jižním ústí bečevské části Moravské brány. Mnohem intenzivnější výskyt soudobých nálezů hrotů různých typů pochází z jihozápadního okraje přerovského regionu, z lokalit „Hradisko“ u Křenovic a polohy „Ostrov“ na katastru obce Polkovice (Hlava 2003; Fojtik et al. 2020).

Doklady osídlení lokality „Malé Předmostí“ v době bronzové a starší době železné byly prokázány již dříve výsledky povrchových sběrů realizovaných v 90. letech 20. století (Schenk 1998, 251;